

TALABALARNI KASBIY FAOLIYATDA OTA-ONALAR BILAN ISHLASHGA TAYYORLASHNING PEDAGOGIK YONDASHUV

Abduraxmonova Sayyoraxon Shaxobidinovna
“University of economics and pedagogy” NOTM,
Pedagogika kafedrası katta o‘qituvchisi.
E-mail: abduraxmonovasayyora85@gmail.com
+998914999109

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14605023>

Ma’lumki, O‘zbekistonda maktabgacha ta’lim tizimi so‘nggi yillarda sezilarli darajada rivojlanib, bolalar ta’limiga bo‘lgan yondashuvda yangi bosqichga ko‘tarildi. Ushbu rivojlanishning asosiy omillari davlat siyosati, ta’lim sohasidagi islohotlar, xalqaro hamkorlik va jamiyatdagi o‘zgarishlar bilan bog‘liq.

Talabalarni kasbiy faoliyatda ota-onalar bilan ishlashga tayyorlash, maktabgacha ta’lim tizimining samarali ishlashini ta’minlashda juda muhim rol o‘ynaydi. Ota-onalar farzandlarining tarbiyasi va ta’limi bo‘yicha eng yaqin hamkorlardir. Shuning uchun tarbiyachilar va pedagoglar ota-onalar bilan qanday ishlashni, qanday yondashuvlar va metodlarni qo‘llashni bilishlari kerak.

Talabalarni kasbiy faoliyatda ota-onalar bilan ishlashga tayyorlashda pedagogik yondashuv juda muhim o‘rin tutadi. Ota-onalar bolalar tarbiyasida, ta’lim jarayonida bevosita ishtirok etuvchi eng muhim shaxslar bo‘lib, pedagoglar ularni o‘z farzandlari tarbiyasiga jalb qilish, ular bilan samarali aloqada bo‘lishni o‘rganishlari kerak. Talabalarni ota-onalar bilan ishlashga tayyorlashda qo‘llaniladigan pedagogik yondashuvlar quyidagicha bo‘lishi mumkin:

Individual yondashuv. Ota-onalar bilan ishlashda individual yondashuv muhimdir, chunki har bir oila o‘ziga xos va maxsus sharoitlarga ega bo‘ladi. Talabalar, ota-onalar bilan aloqada shaxsiy ehtiyojlarni inobatga olish, ularga individual ravishda yondashishni o‘rganishlari kerak. Bu yondashuv bolalar va ota-onalar uchun eng yaxshi natijalarga erishishga yordam beradi. Pedagoglar ota-onalar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri muloqotda bo‘lib, har bir oilaning tarbiyaviy ehtiyojlarini tushunishga harakat qilishlari lozim.

Hamkorlik asosidagi yondashuv. Ota-onalar va tarbiyachilar o‘rtasida hamkorlikni rivojlantirish yondashuvi, ta’lim jarayonida muvaffaqiyatga erishishning asosiy omillaridan biridir. Talabalar ota-onalar bilan tarbiyaviy va ta’limiy jarayonlarda birgalikda ishlashga, ularning faol ishtirokini rag‘batlantirishga tayyor bo‘lishlari kerak. Tarbiyachilar va ota-onalar o‘rtasida doimiy va konstruktiv aloqalar o‘rnatilishi kerak. Bu hamkorlik bolaning o‘qish jarayonini qo‘llab-quvvatlash va oilaviy muhitda ijobiy o‘zgarishlar qilish uchun juda muhimdir.

Kommunikatsiya va fikr almashish asosidagi yondashuv. Samarali kommunikatsiya pedagogik yondashuvning ajralmas qismidir. Talabalar ota-onalar bilan ochiq va samarali muloqot qilishni o‘rganishlari kerak. Ular ota-onalar bilan fikr almashishda aniq, tushunarli va xushmuomalalik bilan gapirishni bilishlari lozim. Bu yondashuv ota-onalar bilan ishonchli munosabatlarni rivojlantirishga yordam beradi va bolalar tarbiyasida birgalikda ishlashni osonlashtiradi. Pedagoglar ota-onalar bilan turli mavzularda, masalan, bola xulqi, o‘qishdagi yutuqlar yoki muammolar haqida muntazam ravishda fikr almashishlari kerak.

Tarbiyaviy yondashuv. Talabalar ota-onalar bilan ishlashda motivatsiyani o‘rganishlari kerak. Ota-onalar farzandlari uchun to‘g‘ri tarbiya va o‘qish sharoitlarini yaratishga harakat qilishadi, lekin ba’zan ular o‘z farzandlariga qanday yordam berishni bilmasliklari mumkin.

Pedagoglar ota-onalarni motivatsiya qilish va ularga bola tarbiyasida qanday eng yaxshi yondashuvlar va usullarni qo'llashni ko'rsatishlari zarur. Bu yondashuv, ota-onalar bilan ishlashda o'zaro tushunishni va hamkorlikni kuchaytiradi.

Ijtimoiy yondashuv. Talabalar ota-onalar bilan ishlashda ijtimoiy-sotsial yondashuvni ham qo'llashlari kerak. Ota-onalar farzandlarining rivojlanishida nafaqat oilaviy, balki jamoat, maktab va keng jamiyatdagi omillarni ham hisobga olishadi. Tarbiyachilar ota-onalarga bolalarning ijtimoiy muhitda qanday rivojlanishini tushuntirishi, ularga bolalar uchun yaxshi ijtimoiy sharoitlarni yaratishda yordam berishlari kerak. Bu yondashuv ota-onalarni bolalarining jamoada muvaffaqiyatli o'sishi uchun ko'proq ishtirok etishga undaydi.

Zamonaviy pedagogik metodlarni qo'llash. Talabalarni ota-onalar bilan ishlashga tayyorlashda zamonaviy pedagogik metodlar va innovatsion yondashuvlar zarur. Pedagoglar ota-onalarga bolalarning individual xususiyatlari va ehtiyojlariga mos keladigan metodlarni qo'llashni tavsiya qilishi kerak. Bu yondashuv ota-onalarning farzandlari uchun eng yaxshi ta'lim va tarbiya sharoitlarini yaratishga yordam beradi.

Talabalarni kasbiy faoliyatda ota-onalar bilan ishlashga tayyorlashda pedagogik yondashuvlarning turli xil turlari va metodlari muhim ahamiyatga ega. Samarali va sifatli muloqot, ota-onalar bilan yaqin hamkorlik, individual yondashuv, hamkorlik asosidagi fikr almashish va maslahatlar berish kabi yondashuvlar talabalarni ota-onalar bilan ishlashga tayyorlashda katta ahamiyatga ega. Bu pedagogik yondashuvlar bolalar tarbiyasida muvaffaqiyatga erishish va ota-onalar bilan ijobiy aloqalar o'rnatishga yordam beradi.

References:

1. Z.E.Azimova, S.Sh.Abduraxmonova "Is it a Social Need to Engage Young Mothers in Science?" International Journal on Integrated Education IJIE | Research Parks Publishing (IDEAS Lab) Volume 6, Issue 5 | May -2023.
2. Abduraxmonova S. Sh. "Pedagogik amaliyot - talabalarni ota-onalar bilan hamkorlik qilishga tayyorlashda kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish omili sifatida" MUG'ALLIM HƏM YZLIKSIZ BILIMLENDIRIO' Ilimiy-metodikaliq jurnal 2023. 3/3-san.131- b.
3. S.Sh.Abduraxmonova "Metodika fanlarni o'qitish texnologiyasi fanidan amaliy-seminar mashg'ulotlar va metodikalar [Matn]: O'quv qo'llanma / - Toshkent: Ilm-ziyo-zakovati, 2023. - 119 b. BBK: 829.224 UDK: 335.387.002.
4. S.Sh.Abduraxmonova "PROFESSIONAL TRAINING AS A FACTOR OF PROFESSIONAL SKILLS IMPROVEMENT OF FUTURE TEACHERS" International Journal of Pedagogics (ISSN – 2771-2281) VOLUME 02 ISSUE 11 Pages: 01-07 SJIF IMPACT FACTOR (2021: 5. 705) (2022: 5. 705) OCLC – 1121105677 METADATA IF – 5.689.